

GAZETA POZNANSKA.

Nro. 85.

w Sobotę dnia 24. Października Roku 1807.

OBWIESZCZENIE.

W Imieniu Nayaśniejszego Fryderyka Augusta z Bożej Łaski Króla Saskiego Xiążęcia Warszawskiego. etc.

Izba Administracyi Publiczney Departamentu Poznańskiego.

Będąc wezwanym od JW. Ministra Interessów Wewnętrznych i Religijnych do podania do publiczney wiadomości uniwersału Nayaśniejszego Króla Pana Naszego miłościwego, konstytucyą Xięztwu Warszawskiemu nadaną, i odezwę bywšey Kommissyi Rządzącey, dopełnia ninieyszém obwieszczeniem woli rządowej i odwołująca się do uchwały rady Ministrów na dniu 7. Października zapadłej, wzywa wszystkie władze tak cywilne iako i wojskowe, aby każda z nich w obrębie i przy sprawowaniu ścisłym przepisanych uchwałami Kommissyi Rządzącey powinności swoich, się zachowała. W Poznaniu dnia 17. Października roku 1807.

OGŁOSZENIE.

Fryderyk August, z Bożej Łaski,
Król Saski, Xiąże Warszawski. etc.

Obywatele Xięztwa Warszawskiego!

Pokóy Tylżyjski, skutek szlachetnych usiłowań i wielkich zamiarów Bohatyrza, uśmierzyciela Europy, podał Was pod Berło Nasze.

Po tylu zamięszaniach i burzach, które szarpały Oyczynę Waszą, znajdziecie w ustalonym rzeczy porządku szczęście i spokoyność. Statut konstytucyjny dany Wam przez Wielkiego Napoleona, iako zakład uprzejmości i nieprzerwanego czuwania nad losem Waszym, zapewnia Wam te dary pod Oycowskim rządem Naszym; rządem, który sercom Polaków obcym bydź nie może. Przodkowie Nasi królowali nad Wami: to Nam dodaje Prawa do przywiązania Waszego.

Wdzięczność ku Wielkiemu Mężo-

PROCLAMATION.

Frédéric Auguste, par la grace de Dieu, Roi de Saxe, Duc de Varsovie etc.

Citoyens du Duché de Varsovie!

La paix de Tilsit, les resultat des efforts généreux et des vastes conceptions du Héros, pacificateur de l'Europe, vous a soumis à Notre Couronne. Après tant des troubles et de bouleversemens, qui ont déchiré votre Patrie, vous trouverez enfin dans un ordre de choses stables le bonheur et la tranquillité. Un statut constitutionnel, que Napoleon le Grand vous a offert comme un gage de Son affection et de l'intérêt, qu'il ne cessera de prendre à votre sort, vous le garantit sous Notre Gouvernement paternel, qui ne peut pas être étranger à vos coeurs. Nos Ancêtres ont régné sur vous, c'est un titre de plus pour mériter votre attachement.

La reconnaissance envers le grand hom-

wi, który przeznaczenia Wasze utwierdził; szczęście, którego kosztować pragniecie, naydroższe Wasze korzyści: wszystko nakoniec, zachęca Was, abyście Nam nieograniczone poświęcili przywiązanie, którego od Was żądamy, a któregoście już w innych czasach ku osobie Naszey dowiedli. Przyrzeczcie, że usiłowania Wasze połączycie z Naszemi, gdy My zaręczamy pracować około dobrego bytu Waszego z tą gorliwością, iaką wzbudza przywiązanie Nasze ku Wam i chęć widzenia was szczęśliwemi.

Duchowieństwo Xięstwa Warszawskiego!

Dałś przykład Współziomkom swoim ufności w Bogu, dałś w przygodach wzór wytrwałości: wdzięczność Nasza ku Tobie, uszanowanie ludu, który drogą Świętey religii Naszey prowadzisz do szczęścia, naysłodszą będą dla Ciebie nagrodą.

Szlachto Xięstwa Warszawskiego!

Konstytucya, którą ci dał Napoleon Wielki, wróciła przywileje Twoie: jest to nagroda tego Obywatelstwa, które okazałaś wpośród nieszczęść oyczyzny. Bądź godną podać następcom tę pamiątkę. Okaż się gotową do obrony Tronu i praw narodu, które naytrwalszą są jego zasadą.

Waleczne Rycerstwo Polskie!

Już Europa sławi odwagę Twoję, już twe dzielne czyny brzmią w pieniach oyczystych. Niech karność Żołnierska powiększa siły równie, iako i powodzenia męztwa Twoiego.

Obywatele miast! Wspomniycie, czym byliście niedawno. Pole oręża, prawa, nauk, sztuk i handlu otwarte jest dla Was. Konstytucya przypuszcza Was do naysławiejszego z urzędowań publicznych, do obrad nad dobrem kraiu.

me, qui vient de fixer vos destinées; le bonheur, dont vous desirez de jouir: vos intérêts les plus chers; tout vous invite à Nous consacrer le devouement, que Nous demandons et que dans d'autres tems vous avez déjà prouvé à Notre personne. Promettez d'unir vos efforts aux Nôtres, tandis que Nous Nous engageons à travailler à votre bienêtre avec le zèle, que nous inspire Notre amour pour vous et Notre desir de vous voir heureux.

Clergé du Duché de Varsovie!

Vous avez donné à vos concitoyen l'exemple de la confiance en Dieu, l'exemple de la persévérance dans l'adversité. Notre reconnaissance envers vous, et la vénération des peuples, que vous conduisez au bonheur par le chemin de Notre sainte religion, seront votre plus douce recompense.

Noblesse du Duché de Varsovie!

La constitution, que Napoleon a donnée, vient de vous réintégrer dans vos privilèges! C'est là le prix du patriotisme que vous avez montré au milieu des dangers de votre Patrie; soyez dignes d'en transmettre le souvenir à vos enfans. Vous vous montrerez toujours prêts à défendre le trône et les droits de la Nation, qui en forment la base la plus solide.

Braves Soldats Polonois!

Déjà l'Europe vante votre courage, déjà la patrie chante vos exploits. Que la discipline militaire augmente la force, comme le succès de la valeur!

Citoyens du Tiers-état! Souvenez vous de ce que vous fûtes naguères. La carrière des armes, des lettres, des arts, du commerce, vous est ouverte; la constitution vous admet à la plus auguste des fonctions publiques, aux délibérations sur

Dając przykład posłuszeństwa prawom i wierności ku Królowi, tak wielkich dobrodziejstw okażcie się godnemi.

Wy zaś *Rolnicy!* droga, i użyteczna, a dotąd nadto zaniedbana narodu części! przypuszczoną będziesz do dobrodziejstw wolności. Stawszy się odtąd obywatelami, sposób, którym tak ważnego używać będziecie dobra, dowiedzie, czyliście zasłużyli bydź przyjętymi w poczet licznych Dziatke rodu iednego. Bo nie mylcie się, pomniycie nieustannie, że przestawszy bydź pod nieograniczoną władzą Panów Waszych, będziecie pod surową ręką prawa, zawsze obowiązani do słusznych względem nich powinności waszych, i iak oni pod naywyższém wspólnego Króla zwierzchnictwem. Przychyłość Jego ku Wam, będzie w miarę posłuszeństwa Waszego ku prawom, miłości do porządku, pracy, i cnot domowych.

Mieszkańcy Xięstwa Warszawskiego! Okrążcie ufnością Tron Oycowski, który się wznosi dla Was. Wkrótce Król wasz uyrzy się wpośród dzieci swoich.

Dan w Dreźnie, dnia 23go Września roku 1807.

Fryderyk August.

USTAWA KONSTYTUCYJNA XIĘSTWA WARSZAWSKIEGO.

TYTUŁ I.

Artykuł 1.

Religia Katolicko-Apostolsko-Rzymska, jest Religją Stanu.

Artykuł 2.

Wszystkie wyznania są wolne i publiczne.

le bien de l'etat. Montrez-vous dignes d'un bienfaits si signalé, en donnant l'exemple de la soumission aux lois et du dévouement pour le souverain.

Et vous *Cultivateurs!* portion intéressante et jusqu'à présent trop négligée de la Nation, vous serez admis aux bienfaits de la liberté. Devenus désormais Citoyens, l'usage, que vous ferez d'un bien aussi précieux, montrera, si vous méritez d'être reçus dans le sein de la grande famille. Car ne vous y trompez pas; souvenez-vous à jamais, qu'en cessant d'être sous l'autorité arbitraire de vos Maîtres, vous serez sous la main sévère de la loi toujours tenus à de justes devoirs envers eux, et ainsi qu'eux sous l'autorité suprême de votre Roi. Son affection pour vous sera en proportion de votre obéissance aux lois, de votre amour de l'ordre et du travail, et des vertus domestiques.

Habitans du Duché de Varsovie! Environnez de votre confiance le trône Paternel, qui s'élève pour vous. Votre Roi va dans peu se trouver au milieu de ses enfans.

Donné à Dresde, le vingt trois Septembre, mil huit cent sept.

Frédéric Auguste.

STATUT CONSTITUTIONNEL DU DUCHÉ DE VARSOVIE.

TITRE I.

Article 1.

La religion catholique, apostolique et romaine est la religion de l'Etat.

Article 2.

Tout les cultes sont libres et publics.

Artykuł 3.

Xięstwo Warszawskie podzielone będzie na sześć Dyecezyi; będzie iedno Arcy-Biskupstwo i pięć Biskupstw.

Artykuł 4.

Znosi się niewola; wszyscy Obywatele są równi w obliczu Prawa; stan osob zostaje pod opieką Trybunałów.

TYTUŁ II.

O Rządzie.

Artykuł 5.

Korona Xiążęca Warszawska, jest dziedziczną w osobie Króla Saskiego, Jego Potomków, dziedziców i Następców, w porządku następstwa ustanowionego w domu Saskim.

Artykuł 6.

Rząd jest w Osobie Króla.

On sprawuje w całej swojej zupełności urzędowanie władzy wykonawczej.

Od niego wychodzą Projekta do Praw.

Artykuł 7.

Król może złać na Vice-Króla część swojej władzy, której sam przez się sprawować nie będzie sądził potrzebą.

Artykuł 8.

Jeśli nie osądzi za rzecz potrzebną mianować Vice-Króla, wyznaczy Prezesa Rady Ministrów.

W tym przypadku interessa rozmaitych Ministrów będą roztrząsane na Radzie, a potem podane Królowi do potwierdzenia.

Artykuł 9.

Król zwołuje, przedłuża i odracza zgromadzenie głównego Seymu.

Zwołuje także Seymiki, czyli zgromadzenia Powiatowe, i zgromadzenia gminne.

Prezyduje w Senacie, gdy to przyzwolonym osądzi.

Artykuł 10.

Dobra Korony Xiążęcey, składają się, naprzód: z rocznego dochodu wynoszące:

Article 3.

Le Duché de Varsovie sera divisé en six diocèses; il y aura un Archévêché et cinq évêchés.

Article 4.

L'esclavage est aboli. Tous les citoyens sont égaux devant la loi; l'état des personnes est sous la protection des tribunaux.

TITRE II.

du Gouvernement.

Article 5.

La couronne ducale de Varsovie est héréditaire dans la personne du Roi de Saxe, Ses descendants, héritiers et successeurs, suivant l'ordre de Succession établi dans la maison de Saxe.

Article 6.

Le Gouvernement reside dans la personne du Roi.

Il exerce dans toute sa plénitude les fonctions du pouvoir exécutif.

Il a l'initiative des loix.

Article 7.

Le Roi peut déléguer à un Vice-Roi la portion de Son autorité, qu'il ne jugera pas à propos d'exercer immédiatement.

Article 8.

Si le Roi ne juge pas à propos de nommer un Vice-Roi, il nomme un Président du Conseil des ministres.

Dans ce cas, les affaires des differens ministères sont discutés dans ce conseil, pour être présentés à l'approbation du Roi.

Article 9.

Le Roi convoque, proroge et ajourne l'assemblée de la diète générale.

Il convoque également les diétines ou assemblées de district, ou assamblées communales.

Il préside le Sénat, lorsqu'il le juge convenable.

Article 10.

Les biens de la couronne ducale consistent: 1. dans un revenu annuel de sept

go siedm millionow Złot. Polsk., przez połowę w dobrach Krolewskich, a przez połowę w gotowiznie ze Skarbu publicznego; powtore: z pałacu Krolewskiego w Warszawie, i pałacu Saskiego.

T Y T U Ł III.

O Ministrach i Radzie Stanu.

Artykuł 11.

Ministerium składa się, iak następuje:
Minister Sprawiedliwości.
Minister wewnętrzny i religijny.
Minister Woyny.
Minister Dochodow i Skarbu.
Minister Policyi.
Minister Sekretarz Stanu.
Ministrowie są odpowiedzialnemi.

Artykuł 12.

Gdy Król osądzi potrzebą zdać na Vice-Krola część władzy swojej, którey sobie samemu nie zostawił, każdy z Ministrow pracuje oddzielnie z Vice-Krolem.

Artykuł 13.

Jeżeli Król nie mianuje Vice-Krola, Ministrowie zgromadzaia się na Radę Ministeryalną, stosownie do tego, co się rzekło wyżej w VIII. Artykule.

Artykuł 14.

Rada Stanu składa się z Ministrow.

Zgromadza się pod prezydencyą Krola, lub Vice-Krola, albo Prezesa mianowanego przez Króla.

Artykuł 15.

Rada Stanu roztrząsa, układa i uchwała Projekta do Prawa, lub urzadzenia Administracyi publiczney, które podaje każdy Minister w przedmiotach tyczących się swych wydziałow.

Artykuł 16.

Czterech Referendarzow przydanych jest do Rady Stanu, iuż to dla przedstawiania rzeczy administracyjnych, i tych, w któ-

millions des florins de Pologne, moitié en terres ou domaines royaux, moitié en une affectation sur le trésor public; 2. dans le palais royal de Varsovie et le palais de Saxe.

T I T R E III.

des Ministres et du Conseil d'Etat

Article 11.

Le Ministère est composé comme il suit:
un Ministre de la justice.
un Ministre de l'intérieur et des cultes.
un Ministre de la guerre.
un Ministre de finance et du trésor.
un Ministre de la Police.
un Ministre Secrétaire d'Etat.

Les Ministres sont responsables.

Article 12.

Lorsque le Roi a jugé à propos de transmettre à un Vice-Roi la portion de Son autorité, qu'il ne s'est pas immédiatement réservée, les ministres travaillent chacun séparément avec le Vice-Roi.

Article 13.

Lorsque le Roi n'a pas nommé de Vice-Roi, les ministres se réunissent en Conseil des ministres, conformément à ce qu'il a été dit ci-dessus Article 8.

Article 14.

Le conseil d'Etat se compose des Ministres.

Il se réunit sous la présidence du Roi ou du Vice-Roi, ou du président nommé par le Roi.

Article 15.

Le Conseil d'Etat discute, rédige et arrête les projets de loix ou les réglemens d'administration publique, qui sont proposés par chaque ministre pour les objets relatifs à leurs départemens respectifs.

Article 16.

Quatre maitres de requêtes sont attachés au Conseil d'Etat, soit pour l'instruction des affaires administratives et de celles, dans

rych Rada stanowi, iako Sąd Kassacyjny, iuż też dla znoszenia się Rady z Komisjami Izby Poselskiej.

Artykuł 17.

Rada Stanu rozpoznaje kollizye Jurysdykcyi między władzami Administracyjnemi i władzami Sądowemi, tudzież spory w Administracyi, i oddanie pod Sąd Agentów Administracyi publiczney.

Artykuł 18.

Decyzye, Projekta do Prawa, wyroki i urzãdzenia rozrãszane w Radzie Stanu, podlegajã zatwierdzeniu Krolewskiemu,

TYTUŁ IV.

O Seymie Głównym.

Artykuł 19.

Seym Główny składa się z dwóch Izb, to jest: z Izby pierwszey, czyli Izby Senatorskiej, i z drugiey Izby, czyli Poselskiej.

Artykuł 20.

Seym Główny zgromadza się co dwa lata w Warszawie, a to w czasie oznaczonym Aktem zwołującym, wydanym od Króla. Posiedzenie nie trwa dłużej iak dni 15.

Artykuł 21.

Działaniami jego są: naradzanie się nad Prawem podatkowym, czyli urzãdzeniem Skarbowym, i nad Prawami tyczącemi się odmian, które uczynić wypada, bądź w prawodawstwie cywilnym, bądź w prawodawstwie kryminalnym, bądź też w systemacie bicia pieniędzy.

Artykuł 22.

Projekta do Praw ułożone w Radzie Stanu, będą przesyłane Głównemu Seymowi za Rozkazem Króla, roztrãszane od Izby Poselskiej sekretnym głosowaniem i większością zdań, a potem podane pod Sankcją Senatu.

lesquelles le conseil prononce comme Cour de cassation, soit pour les communications du Conseil avec les commissions de la chambre des Nonces.

Article 17.

Le Conseil d'Etat connaît des conflits de jurisdiction entre les corps administratifs et les corps judiciaires, du contentieux de l'administration et de la mise en jugement des Agens de l'Administration publique.

Article 18.

Les décisions, projets de lois, decrets et réglemens discutés au Conseil d'Etat sont soumis à l'approbation du Roi.

TITRE IV.

de la Diète générale.

Article 19.

La diète générale est composée de deux Chambres, savoir: la 1re. Chambre, ou Chambre du Sénat, la 2de. Chambre, ou Chambres des Nonces.

Article 20.

La diète générale se réunit tous les deux ans à Varsovie, à l'époque fixée par l'acte de convocation émané du Roi.

Sa session ne dure pas plus de quinze jours.

Article 21.

Ses attributions consistent dans la délibération de la loi des imposition ou loi de finances, et des loix relatives aux changemens à faire, soit à la legislation civile, soit à la législation criminelle, soit au système monétaire.

Article 22.

Les projets de loix rédigés au Conseil d'état sont transmis la diète générale par ordre du Roi délibérés à la Chambre des Nonces au scrutin secret et à la pluralité des suffrages, et présentés à la sanction du Sénat,

TYTUŁ V.

O Senacie.

Artykuł 23.

Senat składa się z ośmiastu członków,
to jest:

Sześciu Biskupów,
Sześciu Woiewodów,
Sześciu Kasztelanów.

Artykuł 24.

Woiewodów i Kasztelanów Król mianuje.

Biskupów Król mianuje, a Stolica Święta osadza.

Artykuł 25.

W Senacie przyduie jeden ziego członków, na to mianowany od Króla.

Artykuł 26.

Senatorowie są dożywotni.

Artykuł 27.

Projekta do Praw roztrząszone w Izbie Poselskiej, stosownie do tego, co się niżej powie, posyła się pod sankcyą Senatu.

Artykuł 28.

Senat potwierdza Prawa, wyjąwszy w przypadkach następujących:

1. Jeżeli Prawo nie stanęło podług formalności przepisanych Konstytucyą, lub jeżeli obrady doznały iakiego gwałtu;

2. Jeżeli się dowiedział, że Prawo nie było przyjęte większością głosów;

3. Jeżeli Senat uzna, że Prawo jest przeciwnie, albo bezpieczeństwu kraju, albo przepisom niniejszego Statutu Konstytucyjnego.

Artykuł 29.

W przypadku, gdyby dla iednéj z powyższych pobudek, odmówił Senat sankcyonować Prawa, nadaie Królowi (przez deliberacyą wyszczególniającą powody) potrzebną moc do uchylenia ustawy Poselskiej.

TITRE V.

du Sénat.

Article 23.

Le Sénat est composé de dixhuit membres.
Savoir:

Six évêques,
Six palatins,
Six castellans.

Article 24.

Les Palatins et le Castellans sont nommés par le Roi.

Les Evêques sont nommés par le Roi et institués par le S. Siège.

Article 25.

Le Sénat est présidé par un des ses membres, nommé à ces effet par le Roi.

Article 26.

Les fonctions de senateurs sont à vie.

Article 27.

Les projets de loix délibérés à la Chambre des nonces conformément à ce qui est dit ci-après, sont transmis à la Sanction du Sénat.

Article 28.

Le Sénat donne son approbation à la loi, si ce n'est dans les cas ci-après:

1. Lorsque la loi n'a pas été délibérée dans les formes prescrites par la Constitution, ou que la délibération aura été troublée par des actes de violence.

2. Lorsqu'il a sa connaissance, que la loi n'a pas été adoptée par la majorité des voix.

3. Lorsque le Sénat juge, que la loi est contraire ou à la sureté de l'état, ou aux dispositions du présent Statut constitutionnel.

Article 29.

Dans le cas, où, par l'un des motifs ci-dessus, le Sénat a refusé sa sanction à une loi, il investit le Roi, par une délibération motivée, de l'autorité nécessaire pour annuler la délibération des Nonces.

Artykuł 30.

Kiedy odmówienie sankcyi ze strony Senatu polega na jednym z dwóch pierwszych przypadków, w Artykule 28. wytkniętych; na ow czas Król po wysłuchaniu Rady Stanu może nakazać odesłanie Projektu Prawa do Izby Poselskiej z zaleceniem, ażeby regularnie działała. Jeżeli zaś tenże sam nieporządek ponowił się, bądź w postępowaniu zgromadzenia, bądź w formalności deliberacyi, Izba Poselska rozwiązuje się tém samem, i Król nowe nakazuje elekcyje.

Artykuł 31.

W przypadku rozwiązania Izby Poselskiej, Prawo podatkowe przedłuża się na rok jeden, i Prawa tak cywilne, iak kryminalne, mają mieć moc swoją bez żadnej modyfikacyi i zmiany.

Artykuł 32.

Gdy Senat odmowi sankcyi Prawu; może równie Król i we wszystkich przypadkach, dodać nowych Senatorów i odesłać potem Prawo do Senatu.

Z tym wszystkim Senat nie będzie się mógł składać z więcej iak sześciu Biskupów, dwunastu Woiewodów i dwunastu Kasztelanów.

Artykuł 33.

Gdy Król użycie Prawa nadanego artykułem poprzedzającym, na ow czas mieysca zawakowane w Senacie między Woiewodami i Kasztelanami, dopóty nie będą osadzone, póki Senat nie zwróci się do liczby 23. artykułem oznaczoney.

Artykuł 34.

Skoro Senat potwierdzi Prawo, lub Król, pomimo pobudek deliberacyi Senatu, nakaże ie ogłosić, Projekt ten staie się Prawem natychmiast obowiązującym.

Tytuł VI.

Article 30.

Lorsque le refus du Sénat est motivé par l'un des deux premiers cas prévus par l'article 28. le Roi, après avoir entendu le Conseil d'état, peut ordonner le renvoi du projet de loi à la Chambre des Nonces avec injonction de procéder avec régularité. Si les mêmes désordres se renouvellent, soit dans la tenue de l'Assemblée, soit dans les formes de la délibération, la Chambre des Nonces est par cela même dissoute, et le Roi ordonne de nouvelles élections.

Article 31.

Le cas de la dissolution de la Chambre des Nonces arrivant, la loi de finances est prorogée pour une année, et les lois civiles et criminelles continuent à être exécutés sans modification ni changement.

Article 32.

Lorsque le Sénat a refusé sa sanction à une loi, le Roi peut également, et dans tous les cas, nommer de nouveaux Sénateurs, et renvoyer ensuite la loi au Sénat.

Néanmoins le Sénat ne peut se trouver composé de plus de Six évêques: douze Palatins et douze Cestellans.

Article 33.

Lorsque le Roi a usé du droit établi par l'article ci dessus, les places, qui viennent à vaquer dans le Sénat parmi les Palatins et les Castellans, ne sont pas remplies jusqu'à ce que le Sénat soit réduit au nombre fixé par l'article 23.

Article 34.

Lorsque le Senat a donné son approbation à une loi, ou que le Roi non obstant les motifs de la délibération du Sénat, en a ordonné la promulgation, ce projet est déclaré Loi et immédiatement obligatoire.

Titre VI.

T Y T U Ł VI.
O Izbie Poselskiej.
Artykuł 35.

Izba Poselska składa się:

1. Z sześciudziesiąt Posłów wybranych na Sejmikach, czyli zgromadzeniach Szlachty każdego Powiatu, licząc po jednym z Powiatu.

Posłowie powinni mieć najmniej 24 lat skończonych, używać Praw swoich, i nie zostawać pod opieką.

2. Ze czterdziestu Deputowanych od Gminow.

Artykuł 36.

Cały kraj Xięstwa Warszawskiego dzieli się na czterdzieści zgromadzeń gminnych, to jest: ośm w mieście Warszawie, a 32. na resztę kraju.

Artykuł 37.

Każde zgromadzenie gminne, powinno liczyć w sobie przynajmniej 600 Obywatelów, mających prawo głosowania.

Artykuł 38.

Członki Izby Poselskiej urzędują wciąż lat dziewięć, a odnawiają się w trzeciej części co lat trzy.

A zatem na pierwszy raz tylko trzecia część członków Izby Poselskiej urzędować będzie przez trzy lata, a druga trzecia część przez lat sześć.

Lista wychodzących członków w tych dwóch epokach, przez los się ustanowi.

Artykuł 39.

W Izbie Poselskiej prezyduje Marszałek, wybrany z niej łona, a od Króla mianowany.

Artykuł 40.

Izba Poselska deliberuje nad projektami do Praw, które potem odsyła się pod sankcyą Senatu.

Artykuł 41.

Wybiera na każdym posiedzeniu większości sekretnych wotów trzy Kommissary.

Dodatek pierwszy.

T I T R E VI.
de la Chambre des Nonces.
Article 35.

La Chambre des Nonces est composée,

1. de Soixante Nonces nommées par les diétines ou assemblées des nobles de chaque district, à raison d'un Nonce par district;

Les Nonces doivent avoir au moins vingt quatre ans accomplis, jouir de leurs droits, ou être émancipés.

2. de quarante députés des Communes.

Article 36.

Tout le territoire du Duché de Varsovie est partagé en quarante Assemblées communales; Savoir: 8 pour la ville de Varsovie, et 32 pour le reste du territoire.

Article 37.

Chaque assemblée communale doit comprendre au moins, Six cents citoyens ayant droit de voter.

Article 38.

Les membres de la Chambre des Nonces restent en fonctions pendant neuf ans. Ils sont renouvelés par tiers tous les trois ans.

En conséquence, et pour la première fois seulement, un tiers des membres de la Chambre des Nonces ne restera en fonctions que pendant trois ans, et un autre tiers pendant six ans.

La liste des membres sortant à ce deux époque sera formée par le sort.

Article 39.

La Chambre des Nonces est présidée par un Maréchal, choisi dans son sein et nommé par le Roi.

Article 40.

La Chambre des Nonces délibère sur les projets de lois, qui son ensuite transmis à la sanction du Sénat.

Article 41.

Elle nomme à chaque Session, au scrutin secret et à la majorité des suffrages, trois

syę, składające się każda z pięciu członków, to jest:

Kommissyą Skarbową;
Kommissyą Prawodawstwa Cywilnego;
Kommissyą Prawodawstwa Kryminalnego.

Marszałek prezydujący w Izbie Poselskiej, uwiadamia Radę Stanu przez poselstwo, o wybraniu rzeczonych Kommissy.

Artykuł 42.

Gdy Radu Stanu Projekt do Prawa ułożony, uwiadamia o tym Kommissyą, której się tycze przedmiot Prawa, przez Ministra tego wydziału, do którego się tenże przedmiot ściąga, a to za pośrednictwem Referendarzów, wchodzących do Rady Stanu.

Jeżeli Kommissya ma jakie uwagi do przełożenia, względem projektu do Prawa, zgromadza się u tegoż Ministra. Referendarze uwiadamiający o Projekcie do Prawa, należą do tych Konferencyj.

Artykuł 43.

Jeżeli Kommissya obstaie przy swoich uwagach, i żąda modyfikacyi w Projekcie do Prawa, Minister donosi o tem Radzie Stanu.

Rada Stanu może przypuścić członki Kommissyi do roztrząsania z sobą szczegółów Projektu do Prawa, które zdawały się potrzebować modyfikacyi.

Artykuł 44.

Rada Stanu powziawszy wiadomość o uwagach Kommissyi, bądź z doniesienia Ministra, bądź przez swoje własne roztrząsania, stanowi ostatecznie względem ułożenia Projektu do Prawa, który się posyła pod deliberacyą Izby Poselskiej.

Artykuł 45.

Członki Rady Stanu są razem członkami Izby Poselskiej; zasiadają w niej, i mają głos deliberujący,

commissions, composées chacune de cinq de ses membres: savoir:

Commission de finances,
Commission de Législation civile,
Commission de Législation criminelle.

Le Maréchal président de la Chambre des Nonces donne communication au Conseil d'Etat, par un message, de la nomination de dites Commissions.

Article 42.

Lorsqu'un projet de loi a été redigé au Conseil d'Etat, il en est donné communication à la Commission, que l'objet de la loi concerne, par le ministre du département, auquel ce objet est relatif, et par l'intermédiaire des maitres des requêtes attachés au Conseil d'Etat.

Si la Commission a des observations à faire sur le projet de loi, elle se réunit chez le dit Ministre. Les maitres des requêtes, chargés de la communication du projet de loi, sont admis à ces conférences.

Article 43.

Si la Commission persiste dans ses observations et demande des modifications au projet de loi, il en est fait rapport par le Ministre au Conseil d'Etat.

Le Conseil d'Etat peut admettre les membres de la Commission à discuter dans son sein les dispositions du projet de loi, qui ont paru susceptibles de modification.

Article 44.

Le Conseil d'Etat ayant pris connaissance des observations de la Commission, soit par le rapport du Ministre, soit par la discussion, qui aura eu lieu dans son sein, arrête définitivement la rédaction du projet de loi, qui est transmis à la chambre des Nonces pour y être délibéré.

Article 45.

Les Membres du Conseil d'Etat sont membres nés de la chambre des Nonces. Ils y ont séance et voix délibérative.

Artykuł 46.

Członki tylko Rady Stanu, i Członki Kommissyi Poselskiej, mają Prawo zabierania głosu w Izbie, bądź w przypadku zgodności Rady i Kommissyi, względem Projektu do Prawa, końcem dobitniejszego wystawienia pożytków jego; bądź w przypadku niezgodności, końcem okazania i zbijania wad onegoż.

Żaden inny członek nie może zabierać głosu względem Projektu do Prawa.

Artykuł 47.

Członki Kommissyi mogą oświadczyć zdanie swoje osobiste względem Projektu do Prawa, a to, czy byli za większością, czy za mniejszością zdań w Kommissyi.

Przeciwnie zaś, Członki Rady Stanu, mogą tylko mówić za Projektem do Prawa ułożonym w Radzie.

Artykuł 48.

Gdy Marszałek prezydujący w Izbie Poselskiej uzna, iż rzecz dosyć jest wyjaśnioną, może ukończyć roztrząsanie, i podać projekt Prawa do głosowania.

Izba wotuje sekretnie, i stanowi większością kreszek.

Artykuł 49.

Gdy Prawo przeydzie, Izba Poselska odsyła je zaraz do Senatu.

T Y T U Ł VII.

O Seymikach i Zgromadzeniach gminnych.

Artykuł 50.

Seymiki czyli zgromadzenia powiatowe składają się z Szlachty powiatowej,

Artykuł 51.

Zgromadzenia gminne składają się z Obywatelów właścicieliw nieszlachty i innych Obywatelów mających Prawo wchodzenia do niego, iak się niżej powie.

Artykuł 52.

Seymiki i Zgromadzenia gminne Król zwołuje. Uniwersały zwołujące oznaczają miejsce, dzieli ich zebrania się, działa-

Article 46.

Les membres du Conseil d'Etat et les membres de la Commission des Nonces ont seuls le droit de porter la parole dans la Chambre, soit dans le cas, où le Conseil et la Commission sont d'accord sur le projet de loi, pour en faire ressortir les avantages, soit, en cas de dissentiment, pour en relever ou en combattre les inconvénients.

Aucun autre membre ne peut prendre la parole sur le projet de loi.

Article 47.

Les membres de la Commission peuvent manifester leur opinion individuelle sur le projet de loi, soit qu'ils aient été de l'avis de la majorité de Commission, soit que leurs opinion ait été celle de la minorité.

Les membres du Conseil d'Etat au contraire ne peuvent parler qu'en faveur du projet de loi arrêté au Conseil.

Article 48.

Lorsque le Maréchal Président de la Chambre des Nonces juge, que la matière est assez éclaircie, il peut fermer la discussion et mettre le projet de loi en délibération.

La Chambre délibère au scrutin secret et à la majorité absolue des suffrages.

Article 49.

La loi ayant été délibérée, la Chambre des Nonces la transmet aussitôt au Sénat.

T I T R E VII.

des diétines et Assemblées communales.

Article 50.

Les diétines ou Assemblées de District sont composées des nobles du District.

Article 51.

Les Assemblées communales sont composées des citoyens propriétaires non nobles et des autres citoyens, qui aurent droit d'en faire partie, comme il sera dit ci-après.

Article 52.

Les diétines et les assemblées communales sont convoquées par le Roi. Le lieu, le jour de leur réunion, les opérations, aux-

nia, do których mają przystąpić, i iak długo trwać mają.

Artykuł 53.

Nikt nie może głosować, kto nie ma 21 lat skończonych, kto nie używa Praw swoich, i jest pod opieką. Uwolnienie z pod opieki, może odtąd następować w 21wszym roku skończonym, pomimo wszystkich przeciwnych temu Praw i zwyczajów.

Artykuł 54.

Każdy Seymik, czyli Zgromadzenie powiatowe, wybiera Rosła, i podaje Kandydatów do Rad Departamentowych i Powiatowych, tudzież do Sądów pokoju.

Artykuł 55.

Na Seymikach przydaje Marszałek mianowany przez Króla.

Artykuł 56.

Seymiki te dzielą się na 10 oddziałów; każdy oddział składa się z Powiatów podzielonych jednym, lub kilką powiatami. Dwa oddziały nie mogą być w jednymże czasie zwołane.

Artykuł 57.

Deputowanych z Gminow wybieraia Zgromadzenia gminne.

Podaia także podwoyną listę Kandydatów do Rad municypalnych.

Artykuł 58.

Mają Prawo głosowania na Zgromadzeniach gminnych:

1. Każdy Obywatel właściciel nieszlachcic;
2. Każdy rękodzielnik i majster warsztatu, każdy kupiec, mający fundusz w sklepie, lub magazyn wyrownywaiący kapitałowi 10,000 Złot. polsk.
3. Wszyscy Plebani i Wikaryusze;
4. Każdy Artysta i Obywatel znakomity z talentow, wiadomości, lub z przysług uczynionych, bądź handlowi, bądź kunsztom;

quelles elles doivent procéder, et la durée de leur Session sont exprimés dans les lettres de convocation.

Article 53.

Nul ne peut être admis à voter, s'il n'est âgé de vingt-un ans accomplis, s'il ne jouit de ses droits, ou n'est émancipé. L'émancipation pourra désormais avoir lieu à vingt-un ans, non obstant toutes lois et usages contraires.

Article 54.

Chaque diétine ou assemblée de district nomme un Nonce et présente des Candidats pour les conseils de département et district et pour les justices de paix.

Article 55.

Elles sont présidées par un Maréchal nommé par le Roi.

Article 56.

Elles sont divisées en dix séries; chaque Série est composée de districts séparés les uns des autres par le territoire d'un ou plusieurs districts. Deux Séries ne peuvent être convoquées en même tems.

Article 57.

Les députés des Communes sont nommés par les assemblées communales. Elles présentent une liste double de candidats pour les Conseils municipaux.

Article 58.

Ont droit de voter dans les Assemblées communales:

1. tout citoyen propriétaire non-noble,
2. tout fabricant et chef d'atelier, tout marchand ayant un fonds de boutique ou magasin équivalent à un capital de dix mille florins de Pologne.
3. tous les curés et vicaires;
4. tout artiste et citoyen distingué par ses talens, ses connoissances, ou par des services rendus soit au commerce, soit aux arts;

5. Każdy Podoficer i Żołnierz okryty bliznami, lub który odbył kilka kampanij, a otrzymał uwolnienie od służby;

6. Każdy Podoficer i Żołnierz, w służbie będący, który za dobre sprawowanie się otrzymał dystynkcyę;

7. Officerowie wszelkiego stopnia;

Rzeczenni Officerowie, Podoficerowie, i Żołnierze w aktualney zostający służbie, którzyby byli na garnizonie w mieście, gdzie się Zgromadzenie gminne zbierze, nie będą mogli używać, w tym tylko przypadku, prawa dozwolonego niniejszym artykułem.

Artykuł 59.

Listę głosujących Właścicielow ułoży Muncypalność, a zaświadczą ją exaktownie podatkow.

Listę Plebanow i Wikaryuszow ułoży Prefekt, a podpisze Minister wewnętrzny.

Listę Officerow, Podoficerow i Żołnierzy, wyrażonych w powyższym artykule, ułoży Prefekt, a podpisze Minister wojny.

Listę rękodzielnikow i majstrow warsztatu, tudzież kupcow, mających fundusz w sklepie, magazyn lub fabrykę, czyniące w kapitale 10,000 Złot. polsk. i listę Obywatelow znakomitych talentami, wiadomościami i przysługami uczynionemi, bądź kunsztom, bądź handlowi, ułoży Prefekt, a zatwierdzi corocznie Senat.

Obywatele znajdujący się w ostatnim z zwyz rzeczonych przypadkow, mogą podawać prosto do Senatu prośby swe, z dowodami wspierającemi ich żądania.

Artykuł 60.

Senat w każdym przypadku, gdzieby był powód do mniemania, iż się w ułożenie list wciśnięto jakie bezprawie, może nakazać ułożenie innych.

5. tout Sous-officier et soldat, qui ayant reçu des blessures, ou fait plusieurs campagnes, aurait obtenu sa retraite;

6. tout Sous-officier ou Soldat en activité de service ayant obtenu des distinctions pour sa bonne conduite;

7. Les Officiers de tout grade;

Les dits Officiers, Sous-Officiers et Soldats actuellement en activité de service, qui se trouveraient en garnison dans la ville, où l'assemblée communale serait réunie, ne pourraient jouir, dans ce cas seulement, du droit accordé par le présent article.

Article 59.

La liste des votans propriétaires est dressée par la municipalité et certifiée par le receveur des contributions.

Celle de curés et vicaires est dressée par le Préfet et visée par le Ministre de l'intérieur;

Celle des Officiers, Sous-Officiers et Soldats, désignés dans l'article ci-dessus, est dressée par le Préfet et visée par le Ministre de la Guerre;

Celle des fabricants et chef d'atelier et des marchands ayant un fonds de boutique, magasin ou établissement de fabrique d'un capital de dix mille florins de Pologne, et celles des citoyens distingués par leurs talens, leurs connaissances et des services rendus, soit aux sciences, aux arts, soit au Commerce, sont dressées par le Préfet et arrêtées chaque année par le Sénat.

Les citoyens, qui se trouvent dans le dernier des cas énoncés ci-dessus, peuvent adresser directement leur pétition au Sénat avec les pièces justificatives de leurs demandes.

Article 60.

Le Sénat, dans tous les cas, où il a lieu de soupçonner des abus dans la formation des listes, peut ordonner, qu'il en soit formé de nouvelles.

Artykuł 61.

Zgromadzenia gminne nie mogą być zwołane w jednymże czasie w całym Powiecie, lecz będzie zawsze ośmiodniowa przerwa między zebraniem się każdego z nich, wyjąwszy jednak Zgromadzenia Miasta Warszawy, które mogą być w jednymże czasie, lecz po dwa tylko razem zwołane.

Artykuł 62.

Na zgromadzeniach gminnych przyduie Obywatel mianowany od Króla.

Artykuł 63.

Żadne roztrząsanie, iakiekolwiek bądź natury, żadna deliberacya nad prośbą, lub przełożeniem, nie będzie miała miejsca na Sejmikach i Zgromadzeniach gminnych.

Trudnić się tylko powinny wnborem, bądź Deputowanych, bądź Kandydatow, których liczba jest już wyrażona, iak się rzekło wyżej przez Uniwersały zwołujące.

T Y T U Ł VIII.

Podział Kraiu i Administracyi.

Artykuł 64.

Kray dzieli się na sześć Departamentow.

Artykuł 65.

W każdym Departamencie administracya jest przy Prefekcie.

Będzie w każdym Departamencie Rada spraw spornych, składająca się najmniej z trzech Członkow, a naywięcy z 5ciu, i generalna Rada departamentowa, składająca się najmniej z 16stu członkow, a naywięcy z 24.

Artykuł 66.

W Powiatach, Administracya będzie przy Pod-prefektach.

Będzie w każdym powiecie Rada powiatowa, składająca się najmniej z 9ciu członkow, a naywięcy z 12stu.

Article 61.

Les assemblées communales ne peuvent être convoquées en même tems dans toute l'étendue d'un district. Il y aura toujours un intervalle de huit jours entre la réunion de chacune d'elles, à l'exception néanmoins de celles de la ville de Varsovie, qui peuvent être convoquer en même tems au nombre de deux seulement.

Article 62.

Les assemblées communales sont présidées par un citoyen nommé par le Roi.

Article 63.

Il ne peut y avoir lieu dans les diétines et dans les assemblées communales à aucune discussion, de quelque nature qu'elle puisse être, à aucune délibération de pétition ou de remembrance.

Elles ne doivent s'occuper que de l'élection, soit des députés, soit des candidats, dont le nombre est désigné d'avance, comme il est dit ci-dessus, par les lettres de Convocation.

T I T R E VIII.

Division du territoire et administration.

Article 64.

Le territoire demeure divisé en six departemens.

Article 65.

Chaque departement est administré par un Préfet.

Il y a dans chaque departement un Conseil des affaires contentieuses, composé de trois membres au moins, et de cinq au plus, et un Conseil général de departement, composé de seize membres au moins, et de vingt quatre au plus.

Article 66.

Les districts sont administrés par un Sous-Préfet.

Il y a dans chaque district un Conseil de district, composé de neuf membres au moins et de douze au plus.

Artykuł 67.

W każdej Muncypalności, Administracya będzie przy Burmistrzu, czyli Prezydencie.

Będzie w każdej Muncypalności Rada Muncypalna składająca się z 10ciu Członków, gdzie jest 2500 mieszkańców, lub mniej, z 20stu, gdzie jest 5000 mieszkańców, lub mniej; a z 30stu w miastach, gdzie ludność przechodzi 5000 mieszkańców.

Artykuł 68.

Prefektow, Radcow Prefektur, Podprefektow i Burmistrzow, mianuje Król bez poprzedzającego przedstawienia.

Członki Rad departamentowych i Rad powiatowych, mianuje Król z podwoynęj listy Kandydatow, przedstawionych od seymikow powiatowych. Odnawiają się przez połowę, co lat dwa.

Członki Rad Muncypalnych mianuje Król z podwoynęj listy kandydatow, podanych od Zgromadzeń gminnych. Odnawiają się przez połowę, co lat dwa.

Rady Departamentowe, Powiatowe i Muncypalne, mianują Prezydenta w łonie swoim wybranego.

T Y T U Ł IX.

Sądownictwo.

Artykuł 69.

Kodex Napoleona, będzie Prawem Cywilnem Xięstwa Warszawskiego.

Artykuł 70.

Rozprawa jest publiczną w rzeczy cywilnej i kryminalnej.

Artykuł 71.

W każdym Powiecie będzie Sąd pokoju;
W każdym Departamencie Trybunał cywilny pierwszej Instancyi;

Na dwa Departamenta jeden Sąd Sprawiedliwości Kryminalnej;

Na całe Xięstwo Warszawskie, jeden tylko Sąd appellacyyny.

Article 67.

Chaque municipalité est administré par un maire ou Président.

Il y a dans chaque municipalité un Conseil municipal, composée de dix membres pour 2,500 habitans, et au dessous; de vingt pour 5,000 habitans et au dessous; et de trente pour les villes, dont la population excède 5,000 habitans.

Article 68.

Les Préfets, Conseillers de préfecture, Sous-Prefets et maires, sont nommés par le Roi sans présentation préalable.

Les membres de Conseils de département et des Conseils de district sont nommés par le Roi sur une liste double de candidats, présentés par les diétines de district. Il sont renouvelés par moitié tous les deux ans.

Les membres des Conseils municipaux sont nommés par le Roi sur une liste double de Candidats, présentés par les assemblées communales. Ils sont renouvelés par moitié tous les deux ans.

Les conseils de département et de districts et les conseils municipaux nomment un Président choisi dans leur sein.

T I T R E IX.

Ordre judiciaire.

Article 69.

Le code Napoleon formera la loi civile du Duché de Varsovie.

Article 70.

La procédure est publique en matiere civile et criminelle.

Article 71.

Il y a une justice de paix par district:
Un tribunal civil de premiere instance par département;

Une cour de justice criminelle par deux départemens;

Une seule Cour d'appel pour tout le Duché de Varsovie.

Artykuł 72.

Rada Stanu, do której należą czterey Referendarze mianowani od Króla, odbywa obowiązki Sądu kassacyjnego.

Artykuł 73.

Sędziow pokoju mianuie Król z potroynéy listy kandydatow, podanych od Seymikow powiatowych; odnawiaią się w trzeciej części, co dwa lata.

Artykuł 74.

Sądownictwo jest niepodległe.

Artykuł 75.

Sędziów trybunałów pierwszej instancyi, Sądów Kryminalnych i Sądu Appellacyjnego, Król mianuie dożywotnie.

Artykuł 76.

Sąd Appellacyjny, bądź na doniesienie Prokuratora Królewskiego, bądź na doniesienie iednego z Prezesów, może żądać od Króla złożenia sędziego trybunału pierwszej instancyi, lub sądu kryminalnego, którego mieni bydź winnym niewiernego sprawowania obowiązków.

Złożenia sędziego Sądu Appellacyjnego, może żądać Rada Stanu, pełniąca obowiązki Sądu kassacyjnego.

W tych tylko przypadkach, Król może dać wyrok względem złożenia sędziego.

Artykuł 77.

Wyroki Sądów i Trybunałów, wychodzą w imieniu Króla.

Artykuł 78.

Jus agratiandi służy Królowi: on tylko może darować, lub zwolnić karę.

TYTUŁ X.

o Sile Zbroyney.

Artykuł 79.

Siła zbroyna składać się będzie ze 30,000 ludzi wszeskiego rodzaju żołnierza, obecnego pod bronią, nie licząc w to gwardyi narodowych.

Artykuł 80.

Król może przyzywać do Saxonii, część woy-

Article 72.

Le Conseil d'Etat, auquel sont réunis quatre maitres des requêtes, nommés par le Roi, fait les fonctions de Cour de Cassation.

Article 73.

Les juges de paix sont nommés par le Roi sur une liste triple de candidats, présentés par les diétines de district. Ils sont renouvelés par tiers tous les deux ans.

Article 74.

L'ordre judiciaire est indépendant.

Article 75.

Les juges des tribunaux de première instance, des Cours criminelles et de Cour d'appel sont nommés par le Roi et à vie.

Article 76.

La Cour d'appel peut, soit sur la dédenotiation du Procureur royal, soit sur celle d'un de ses Présidens, demander au Roi la destitution d'un juge d'un tribunal de 1ere instance ou d'une Cour criminelle, qu'elle croit coupable de prévarications dans l'exercice de ses fonctions.

La destitution d'un Juge de la Cour d'appel peut être demandée par le Conseil d'Etat faisant les fonctions de Cour de cassation.

Dans ces cas seuls, la destitution d'un Juge peut être prononcée par le Roi.

Article 77.

Les Jugemens des Cours et des tribunaux sont rendus au nom du Roi.

Article 78.

Le droit de faire grace appartient au Roi. Seul il peut remettre ou commuer la peine.

TITRE X.

de la force armée.

Article 79.

La force armée sera composée de trente mille hommes de toute armée présens sous les armes, les gardes nationales non comprises.

Article 80.

Le Roi pourra appeller en Saxe une partie des

woyska Xięstwa Warszawskiego, zastępując go równą liczbą woyska Saskiego.

Artykuł 81.

W przypadku, gdyby okoliczności wymagały, ażeby oprócz woyska Xięstwa Warszawskiego, posłał Król do tego Xięstwa inne korpusy woyska Saskiego, żaden inny podatek i ciężar publiczny, nie będzie mógł być z tego powodu nałożony, prócz tych, jakieby były upoważnione prawem podatkowym.

TYTUŁ XI.

Przepisy ogólne.

Artykuł 82.

Wszyscy urzędnicy niedożywotni, nawet i Vice-Król, mogą być według woli Króla zmienieni, prócz Posłów.

Artykuł 83.

Nikt, kto nie jest obywatelem Xięstwa Warszawskiego, nie może sprawować urzędów, bądź duchownych, bądź cywilnych, bądź też sądowych.

Artykuł 84.

Wszystkie akta Rządowe, prawodawcze, administracyi, i sądowe, wychodzić będą w języku narodowym.

Artykuł 85.

Ordery cywilne i wojskowe, będące dawniej w Polsce utrzymują się, a Król jest naczelnikiem tych Orderów.

Artykuł 86.

Niniejszy Statut Konstytucyjny, będzie dopełniony urządzeniami, wydawanymi przez Króla, a roztrząsanymi w jego Radzie Stanu.

Artykuł 87.

Prawa i urządzenia administracyi publicznej, będą ogłaszane w Dzienniku praw, i aby obowiązywały, niepotrzebują innego kształtu ogłoszenia.

Dodatek drugi.

des troupes du Duché de Varsovie, en les faisant remplacer par un pareil nombre de troupes Saxonnnes.

Article 81.

Dans les cas, où les circonstances exigeraient, qu'indépendamment des troupes du Duché de Varsovie, le Roi envoyât sur le territoire de ce Duché d'autres corps de troupes Saxonnnes, il ne pourrait être établi à cette occasion aucune autre imposition ou charge publique, que celle, qui auraient été autorisées par la loi de finances.

TITRE XI.

Dispositions générales.

Article 82.

Les titulaires de toutes les charges et fonctions, qui ne sont point à vie, y compris la Vice-royauté, sont révocables à la volonté du Roi, les Nonces exceptés.

Article 83.

Aucun individu, s'il n'est citoyen du Duché de Varsovie, ne peut être appelé à y remplir des fonctions, soit ecclésiastiques, soit civiles, soit judiciaires.

Article 84.

Tous les actes du Gouvernement, de la législation, de l'administration et des tribunaux, sont écrits en langue nationale.

Article 85.

Les ordres civils et militaires précédemment existans en Pologne, sont maintenus. Le Roi est le chef de ces ordres.

Article 86.

Le présent Statut constitutionnel sera complété par de réglemens émanés du Roi et discutés dans son Conseil d'Etat.

Article 87.

Les lois et réglemens d'administration publique seront publiés au bulletin de lois, et n'ont pas besoin d'autre forme de publication pour devenir obligatoires.

TYTUŁ XII.
Przepisy tymczasowe.

Artykuł 88.

Podatki iakie są teraz będą wybierane
aż do 1go Stycznia 1809. roku.

Artykuł 89.

Żadna odmiana nie nastąpi, co do tera-
źniejszej liczby i organizacyi woyska, aż
póki w tey mierze pierwszy zwołany seym
główny nie postanowi.

Członki Kommissyi Rządzącej:

(Podp.)

Małachowski Prezes.

Gutakowski.

Stanisław Potocki.

Działyński.

Wybicki.

Bieliński.

Sobolewski.

Luszczeński, Sekretarz Jeneralny.

NAPOLEON, z Bożej łaski i
przez Konstytucyą, Cesarz Francu-
zów, Król Włoski, Protektor Kon-
federacyi Reńskiej: Potwierdziliśmy
i potwierdzamy powyższy Statut
Konstytucyiny, podany nam w sku-
tku 5go artykułu traktatu zawarte-
go w Tylży, a który My uważamy
za zdolny dopełnić Nasze obowiąz-
anie się, względem ludów Warsza-
wy i Wielkiej Polski, godząc oraz
ich swobody i przywileje z spokoj-
nością Państw ościennych.

Działo się w pałacu Krolewskim
w Dreźnie dnia 22. Lipca roku 1807.

NAPOLEON.

Na rozkaz Cesarza,
Minister Sekretarz Stanu.
Hugo B. Maret.

TITRE XII.
Dispositions transitoires.
Article 88.

Les impositions actuellement existantes
continueront à être perçues jusqu'au 1er.
Janvier 1809.

Article 89.

Il ne sera rien changé au nombre et à
l'organisation actuellement existante des
troupes, jusqu'à ce qu'il ait été statué à cet
égard par la première Diète générale, qui
sera convoquée.

Les Membres de la Commission de
Gouvernement:

Stanislas Małachowski, Président.

Louis Gutakowski, Commissaire de Gouv.

Stanislas Comte Potocki Com.

Joseph Wybicki.

Xavier Comte Działyński Com.

Pierre Comte Bieliński.

Valentin Sobolewski.

Jean Luszczeński, Secrétaire Général.

NAPOLEON, Empereur des
Français, Roi d'Italie, Protecteur
de la Confédération du Rhin. Nous
avons approuvé et approuvons le
Statut constitutionnel ci-dessus, qui
nous a été présenté en execution de
l'article 5. du traité de Tilsit, et que
Nous considérons comme propre à
remplir nos engagemens envers les
peuples de Varsovie et de la Grande
Pologne, en conciliant leurs libertés
et privilèges avec la tranquillité des
états voisins.

Donné au Palais royal de Dresde,
le 22. Juillet 1807.

NAPOLEON.

Par l'Empereur
Le Ministre Secrétaire d'Etat
Huges B. Maret.

KOMMISSYA RZĄDZĄCA.

Wszém w obec i każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy, wiadomo czyniemy:

Jaśnie Wielmożny Jan Adolf Hrabia de Schoenfeld, Radca tajny, Kawaler orderu orła białego i Minister Pełnomocny, nominowany od Najjaśniejszego Fryderyka Augusta Króla Saskiego i Xiążęcia Warszawskiego, Pana Naszego Miłościwego, delegowany przybył na dzisiejsze posiedzenie nasze, a złożywszy Pełnomocnictwo swoje, z woli Najjaśniejszego Króla Kommissyą Naszą rozwiązał. W skutku zaś polecenia sobie danego, w Imieniu Najjaśniejszego Króla Pana Naszego Miłościwego, nominował Radę Ministrów, na czele której Prezesem JW. Stanisława Małachowskiego, Ministrem Sprawiedliwości JW. Felixa Łubińskiego, Ministrem Spraw wewnętrznych JW. Jana Łuszczewskiego, Ministrem Skarbowym JW. Tadeusza Dembowskiego, Ministrem Wojskowym JW. Xiążęcia Józefa Poniatowskiego, Ministrem Polityki JW. Aleksandra Potockiego, Ministrem Sekretarzem Stanu JW. Stanisława Breze.

Gdy tym sposobem władza nasza ustaie,

OBWIESZCZENIE.

Na wyraźny najwyższy rozkaz.

Najjaśniejszy Król Jegomość Saski obiąwszy teraz rząd Xięztwa Warszawskiego, widzi się być skłonionym, na podane sobie z tego powodu prośby przez ofycjalistów Niemieckich, którzy dawniej w rozmaitych departamentach pomienionego Xięztwa sprawowali funkcy, podać wyrok swój do ich wiadomości i jako naprzedzey, a to w ogólności i drogą publicznego ogłoszenia, w życzliwym zamiarze nie zostawienia ich dłużey w niepodobney dotąd do uniknienia niepewności, na której próżne nadzieie zasadzone być mogły.

ostatnim czynem urzędowania naszego jest uwolnienie niniejszym obwieszczeniem wszystkich władz cywilnych i wojskowych od obowiązków wykonaney Nam przysięgi, niemniej zalecenie tymże władzom, ażeby każda z nich w obrębie i przy sprawowaniu ścisłem przepisanych Ustawami Naszemi powinności swoich się zachowała, aż poki inne Najjaśniejszego Pana Naszego Miłościwego nie zaydą rozkazy.

Współrodacy! Otoczona troskliwością temczasowa postać kraju Naszego, przemienia się w trwałe i warowne istnienie. Obszerne pole szczęścia się otwiera, pod Najłaskawszym Najjaśniejszego Fryderyka Augusta berłem. Trudne urzędowanie nasze pod sąd wasz współobywatele i potomności oddaemy, pełni tey nayprzyjemniejszey pociechy, z świadcstwa serca własnego wynikającej, żeśmy iedynie dobro oyczyzny w sprawach naszych na celu mieli.

Działo się w Warszawie na Sessyi dnia 5. Października roku 1807.

(Podp.) Stanisław Małachowski,
Prezes.

(L. S.) Jan Łuszczewski,
Sokr. Jen.

Wiadomo jest dostatecznie tymże ofycjalistom, częścią, że oddalenie ich z funkcyi nastąpiło przed obięciem przez N. Pana Xięztwa Warszawskiego, częścią, co konstytucya iego w tytule XI. artykule 83. względem osob mających publiczne funkcyje sprawować, nakazuje.

Zadziwiać zatym tych ofycjalistów nie powinno, jeżeli iakkolwiek pożałowania godny jest stan niektórych, N. Pan z względu na kraj, proźb ich wysłuchać nie może, nie znalazł ich bowiem na urzędach a konstytucya, czyni niepodobnym, osadzenie ich znowu na funkcyach w Xięztwie, którego nie są obywatelami.

N. Pan uważa iako powinność; donieść im o tym postanowieniu służącym za prawo, dla nie wstrzymywania ich przez zwłoczenie wyraźney deklaracyi, od przedsięwzięcia dalszych środków końcem znalezienia inney służby. W Dreźnie dnia 2. Października roku 1807.

z Warszawy d. 16. Października.

JPP. Jenerałowie i oficerowie sztabowi 3go korpusu W. woyska, znajdujący się w Warszawie, obchodzili onegdaj rocznicę sławnego dnia przy Jena. Dali obiad, na który zapresili JPP. Jenerałów i Półkowników woyska Polskiego. JW. Marszałek Davoust, zaszczylił tę uroczą przytomnością swoją. Zgromadzenie to ożywione było wesołością prawdziwie Francuzką i uczuciami, iakich doznają waleczni woyskowi, gdy spotykają na zebranych przez siebie wawrzynach. Wśród obiadu JW. Marszałek przemówił do towarzyszków prac swych wojennych z czułością, którą wszyscy dzielili, co następuje:

„Dziś rok, iak w teyże godzinie, wszyscy byliśmy kontenci z siebie. Jenerałowie kontenci byli z mężstwa oficerów i żołnierzy. Oficerowie i żołnierze byli kontenci z swych Jenerałów. Wszyscy nakoniec mieliśmy nadzieję, że nasz ukochany Monarcha, kontent będzie z postępowania naszego. Nadzieja ta została dopełnioną. Cesarz nasz, wszedłszy do stolicy nieprzyjaciela swego, która wraz z całym iego woyskiem w 14. dni po wypowiedzeniu wojny wpadła w ręce zwycięzcy, zgromadził 3ci swoy korpus i te pamiętne rzekł słowa: „Jenerałowie, oficerowie, podoficerowie i żołnierze 3go mego korpusu woyska! Zgromadziłem was dla wyrażenia wam osobiście ukontentowania mego z dobrego waszego sprawowania się w dniu 14.

Utraciłem walecznych, których iak własne dzieci moje żałuję; ale polegli na polu sławy i iako prawdziwi żołnierze. W ważney tey rozprawie, usłużyliście mi znakomicie. Świetnemu to postępowaniu 3. korpusu, winni jesteśmy wypadki, na które patrzycie. Żołnierze! kontent jestem z mężstwa waszego. A wy Jenerałowie, oficerowie i pod-oficerowie, ziednaliście sobie na zawsze prawo do wdzięczności moiej i moich dobrodzieiństw.” — Takie były wyrazy ukochanego naszego Monarchy. Dla okazania się godnemi ich, wzięliśmy na siebie obowiązek być zawsze dla niego, czym była legia 10. dla Cezara. Legia ta bez boiaźni i wyrzutu, była zawsze waleczną, w zdarzeniach nawet naykrytyczniejszych i nayniebezpieczniejszych. Była zawsze bez wyrzutu, wśród nawet największego niedostatku i największych trudów. Zostawiał ją z ufnością wśród sprzymierzonych swoich dla utrzymania zgody i przywiązania ich, i aby była zawsze wzorem karności i dobrego sprawowania się. Gdybym niebył wodzem waszym, czyniłbym porównania. Dosyć będzie gdy przydam, iż nie nie trzeba opuścić, abyśmy byli podobni wzorowi, iaki sobie obrałszy, i żebyśmy godni byli zawsze szacunku i łaski nieśmiertelnego naszego Cesarza Niech żyje Cesarz!”

Okrzyk ten powtórzony został przez wszystkich z największym zapalem. Uroczą skończyła się wesoło pieśniami na chwałę Cesarza.

Do pałacu JW. Małachowskiego, Prezesa Rady Ministrów, zaciągają kolejno na straż, dnia iednego woysko Polskie, a drugiego Saskie, czyniąc mu iako naczelnikowi krajowemu, winne honory woyskowe.

z Paryża d. 3. Października.

Wojna między Hiszpanią i Portugalią, zdaie się być nieuchronną. Jenerał Junot

przybył do Madrytu. Na propozycyę jego, aby Portugalia do blokady lądowej angielskich okrętów przystąpiła, odebrał dwór Hiszpański odpowiedź, iż Portugalia związków swoich handlowych z Anglią odstąpić nie może, chyba żeby przemocą oręża do tego zniewolona została.

Pisma publiczne Francuzkie obeymują, co następuje:

W tej samej chwili, w której nietylko Niemcy północne, ale nawet cała północ ważnych odmian oczekuje, przepowiadają odgłosy ztamtąd się przebiegające nowe bardzo obszerne obroty stosunków w południowej Europie. Porta Otomańska, która już od dawności przez wewnętrzne niezgody, przez grubą niewiedzę i przez swoją źle umiarkowaną politykę coraz więcej ku schyłkowi swemu się zbliżała, zda się być osadzona w stanie uciążliwym, nigdy jeszcze niedoświadczonym. Lubo umowa osobista dwóch najpotężniejszych Cesarzów względem Porty nie jest dotąd jeszcze wiadoma, skutki tej przecie, a przynajmniej w części, wkrótce wyjawione będą całemu światu. Systema od Selima w ostatnich latach przyjęte, łączące Portę całkiem z Francją i oddalające wszelkie inne związki polityczne, byłoby zapewne ochroniło Państwo Tureckie przez czas niaki od grożącego mu upadku, a przynajmniej byłoby tenże do dalszego czasu wstrzymało. Lecz detronizacya Selima, do której ani Anglik, ani Moskal, a także Francuz nienależał, przyspieszyła ową okropną katastrofę dla Cesarstwa Otomańskiego; Mustafa jest może ostatni z rzędu panujących nad jego pięknymi, lecz nie do przebaczenia zaniedkanymi prowincjami! Nowy rząd w Konstantynopolu zaniechał odcisnąć dawne związki z Francją, narażając sobie pośrzód rozmaitych zdarzeń wyba-

wiciela swej stolicy, Jenerała Sebastiani i niewiedząc w posadzie swojej nader krytycznej, czego się trzymać. Co większa, iego wachająca się polityka zaslepiła go tak daleko, że bez wiadomości Francuzkiego posła tajne działania z naczelnikami Angielskimi rozpoczął, których osnowa ukryta została, lubo była bez żadnego skutku. Sebastiani bawi tylko iako człowiek prywatny w Konstantynopolu, gdyż na nowo nie został akkredytowany. Na iego ostatnią, energiczną pełną deklaracyą, nie dał Dywan żadnej odpowiedzi. Członki tegoż są w zdaniach swoich podzielane, postępując sobie trybem, bez wszelkiego planu ułożonym. Zwiastowanie odjazdu Sebastianiego rozrzuciło postrach po całym Konstantynopolu, gdzie jednak Lord Paget, mimo swojej proźby i groźby pokazać się jeszcze nie może. Negocyacye z Rosyą obiecywałyby pomyślny wypadek, gdyby Francya do tego się przyłożyła. Dwór Peterzburgski z trudnością da się nakłonić do odstąpienia swych projektów względem Multan, Wołoszczyzny i Bessarabii.

z Paryża d. 10. Października.

W Fontainebleau, gdzie dwór nasz teraz bawi, bardzo jest wesoło. Prócz Cesarza i Cesarzowej znajduje się także Król i Królowa Westfalii, Król Hollenderski, Xiążę następca tronu Badeński, Xiążę Prymas i wielu innych Xiążąt cudzoziemskich. Cesarz pracuje bardzo wiele z Ministrami. Dnia 5. t. m. odprawił sessyę z radą stanu, która od 11. przed południem aż do 7. godziny wieczorem trwała.

Prowincya Catarro będzie bez wątpienia przyłączona do królestwa Włoskiego. Prowincya ta jest mała, leży między Raguzą i kraiem Montenegrynów i rościąga się około cieśniny morza, do 6 mil lądu przierzynałacej i formującej 5 kątów, które bardzo są

zdatne do założenia tam portów. Ludność całej prowincyi wynosi tylko 180,000 głów. Miasta iey pryncypalne Cataro i Castel-Nuovo bardzo dobrze są ufortyfikowane.

z Medyolunu d. 30. Września.

Zawarcie pokoju między Portą i Rossyą bardzo iest bliskie. Wypadek iego mabydź według dorozumiewania się niektórych następujący: Porta odstąpi Rossyi Multan i Besarabii; Francyi Albanii, półwyspia Morea i wyspy Kandia; Austrii Wołoszczyzny, wyższej Bulgaryi, Serwii i Bosnii, a Austriya nakloni się za to do odstąpienia pewnych krajów z inney strony.

Od Menu d. 6. Października.

Nad brzegami Renu zgromadzią się woyska Francuzkie, które przez Szweycaryą do Włoch maszerować mają.

S z w e c y a.

Pewne pismo publiczne mówi, co następuje:

Król oświadczył się całkiem przeciwko postępowaniu Anglików w Seelandyi. Jeszcze podczas bytności swojej na wyspie Rügen miał oświadczyć się przed oficerem Francuzkim, do niego wysłanym, w te słowa: „Chyba ten, co nie zna Gustawa Adolfa, mógłby rozumieć, iż będę należał do tak niesprawiedliwego czynu.” Pewną oraz iest, iż rzeczony Król w krótkce potem, pisał list do Xiążęcia następcy tronu Danii, oświadczając mu żal swoy z powodu ucierpianej przez stolicę Danii klęski.

z Kopenhagi d. 6. Października.

Spodziewamy się, iż Anglicy ku końcowi tego tygodnia wszystkie czynności swoje na nowym Holmie ukończą i że woyska ich w większej części na okręta się przeniosą.

Podchlebiamy sobie nadzieją, iż w przyszłym tygodniu nastąpi niezawodnie upragniona chwila oddalenia się naszych przeciwników.

Mamy tu pewną wiadomość, iż fregata jedna i pięć zdobyczą tu wyladowanych i do Anglii przeznaczonych okrętów nad brzegami wschodnimi pod Lessoe zatoneło. Mniej znaczna liczba ludzi tylko wyratowała się.

Od niejakiego już czasu mówią tu o walecznym odpórce, który dał ieden z naszych okrętów liniowych w Christiansand; zdarzenie, w którym dwa angielskie okręta liniowe tak bardzo ucierpiały, iż ie do Schlepptau zaprowadzić musiano. Mówią także, iż Anglicy po tey tak niepomysłney dla nich utarczce 14 okrętów, częścią wojennych, częścią transportowych, do Norwegii wysłali.

z Wiednia d. 25. Września.

Arcyksiążę Palatyn Węgierski wyjechał stąd do Ofen, dokąd miał zabrać ważne zlecenia na seym Węgierski. Zapewniają, iż dwór nasz żądał iedynie od stanów Węgierskich, żeby państwo Węgierskie za 80 milionów złotych bankocetłów przeięło. Odpowiedź stanów była, iż niepodobną iest, aby tyle razem zezwolić mogły, będąc iednak w ścieci umerzenia 80 milionów bankocetłów w czterech po sobie następujących terminach rocznych. Niewiemy ieszcze o ostatecznych skutkach powyższej propozycji.

z Konstantinopola d. 11. Września.

Rozeym między Portą i Rossyą przedłużony został aż do wiosny. Oficerowie Moskiewscy, w niewoli zostający, są wypuszczeni i do starego pałaca Moskiewskiego przeniesieni, gdzie pod gwarancją posta Duńskiego zostają.

z Konstantinopola d. 12. Września.

Flota Angielska, która pod rozkazami Admirala Collingwood Dardanelle wciąż blo-

kuie, jest 27 żagli mocna, pomiędzy którymi jest 19 liniowych okrętów. Ztémwyszukiem Dardanelle nie tylko są łańcuchami mocno opasane, ale też znaczną liczbą batów kanonierskich opatrzone tak, że przynajmniej z trudnością by przyszło Anglikom, przedsięwziąć operacyę jaką skuteczną przeciwko nim.

z Londynu d. 15. Września.

Nasi Ministrowie przełożyli, iak mówią, rządcy Portugalii pytanie: której strony chwycić się zechce, jeżeliby Francuzi zamysłili obsadzić jego porty? Pod ów czas nie można mu pozwolić, zostać neutralnym. A skoroby przeszedł na stronę Francyi i Hiszpanii, tedy Anglia musiałaby opanować Brazylię, Maderę i wszystkie inne zewnętrzne osiadłości Portugalii i ogłosić porty Portugalskie iako będące w stanie blokady. Gdyby nakoniec rządca namieniony iął się strony Angielskiej i nie mógł dać odporu przemocy Francuzkiej w Portugalii, więc flota Angielska przewiezie go z jego familią do Brazylii i wesprze go dostateczną liczbą wojska, dopomagając mu do zdobycia Ameryki Hiszpańskiej w celu wynagrodzenia swego. Na wszelki sposob spodziewać się należy, iż Angli cy téczasem obsadzą wyspę Maderę, gdyż jedna z tajnych ekspedycyów, w portach naszych teraz przygotowanych, według powszechnego odgłosu do Madery ma być przeznaczona.

z Londynu d. 19. Września.

Ponieważ wyprawa do Seelandyi tyle pieniędzy kosztowała, dalsze widoki z Ameryką oraz wiele ich wymagała, przeto najpierwszy wnioskem Ministrów w parlamencie, skoro się w Listopadzie na nowo zgromadzi, będzie, aby rząd nowe summy na wydatki wojenne zezwolił.

Z powodu teraźniejszych stosunków naszych z Ameryką, odchodzi ztąd wiele okrę-

tów i woysk do wysp naszych zachodnio Indyjskich.

Wieść tu rozsiąta, iakoby żegluga nasza do Portugalii ustała, niesprawdziła się dotąd. Owszem wydany jest pod dniem 19. Września rozkaz od admiralicyi, aby okręta do Portugalii przeznaczone konwojowane były.

Minister sekretarz, Caning, oświadczył, iak mówią, posłowi tutejszemu Amerykańskiemu, Monroe, iż poseł Angielski w Washington odebrał zlecenie wywiechania z Ameryki, jeżeli rząd Amerykański zakazuje wprowadzania rękodziel Angielskich nie cofaie.

Rozmaite wiadomości.

Podług wiadomości z Tyrolu mają być porta Tryest i Fiume od Anglików zupełnie zamknięte.

Pedroźni z Szwecyi zapewniają, iż Angli cy żądali, aby zabrane okręta Duńskie do Szwedzkich portów wprowadzić mogli; co im wzbronione zostało.

W przeszłym roku było 50 Amerykańskich okrętów w Chinach. Pomiedzy towary, od nich ztamtąd wyprowadzone należy liczyć 10,000 kistow herbaty.

Wartość wprowadzanych corocznie do Anglii win Portugalskich wynosi 4. miliony funtów szterlingów.

Wspaniało - Myślność Brytańska.

Pisma Angielskie donoszą teraz w tonie bardzo pompatycznym o wspaniałem wsparciu, które bogaci i czuli Angli cy obmyślili dla ucieszonych mieszkańców Kopenhagi, przez subskrypcyę w Londynie rozpoczętą. Można sobie ztąd wystawić szczególniejszy rys charakteru Anglików, że muszą wprzód popełniać niecnoty, a można by powiedzieć zbrodnie, jeżeli przedsięwzięją dobre uczynki, uczynki ratujące bliźniego w jego nieszczęściu.

Gdy Lord Nelson nad brzegami morza, stolicy państwa i rezydencji Królów Duńskich groził, wszystko drżało i lękało się z powodu bliskiej klęski, którą na ów czas proch i kule Angielskie przepowiadały. Krew wielu szlachetnych Duńczyków strumieniem płynęła. Okręta Duńskie częścią zrujnowane, częścią zabrane zostały. Aż nakoniec ludzkość w poruszonym rycerzu nadmorskim odezwała się. Admiral Brytański, miłością bliźniego uniesiony, nędzą tylu niewinnych ofiar aż do łez przejęty, kazał wywiesić białą flagę, pokory zwiastującą. Nieuprzedzony, na wszystko baczny spektator wiedział dobrze, iż to, co tu miało uchodzić za ludzkość, wyrazem samej tylko słabości było; bo Nelson bardzo dobrze prze-czuwał, iż niebędzie w stanie, wytrzymać dłużej pod Kopenhagą, sądząc roztropnie, iż pod maską ludzkości naley pieć mu się

uda, wybrnąć z niebezpieczeństwa. Teraz, gdy Admiral Gambier z swoimi współnika-mi na nowo Kopenhagę jako nieprzyjacieli niespokojną czyni, tysiące niewinnych mie-szańców iey, częścią niemiłosiernie morduje, częścią do ostatniej przywodzi nędzy; teraz mówię, gdy już pocieszne wiadomości o świetnem wyprawie zwycięztwie po Londynie się rozlegają, i każdy z insulanów z niecierpliwością przybycia floty zrabowaney wygląda: kogoby nieporównana w swym rodzaju wspaniałość myślności czułych Brytanów niezastanowiła, słysząc, iż dla wsparcia uciśnionych, — od tych samych wspaniałości myślnych Brytanów uciśnionych Duńczyków — subskrypcyą w Londynie rozpoczynają?

Podobnie kiedyś płakał Cezar nad zbroczoną we krwi głową Pompeiusza, który pod iego własnym poległ ciosem.

Citatio Creditorum. Gdy do summy z szacunku kamienicy tu pod Nrem. 319. stojącej, teraz do mieszczanina Woyciecha Marchwickiego należącej, wynikającej, na instancją Sukcessorów Tomasa i Katarzyny Szypczyńskich, bywszych iey właścicieli na mocy dekretu pod dniem dzisiejszym zapadłego process likwidacyjny otworzonym i termin likwidacyjny na dzień 17. Listopada r. b. przed południem o godzinie 9. przed JP. Assessorem Vette, wyznaczonym został, przeto wszyscy którzy do rzeczoney kamienicy lub summy z szacunku wypadającej pretensye jakie, z ktoregokolwiek źródła wynikające, mieć sądzą, zapo-zywają się niniejszym publicznie, ażeby na ratu-szu tutejszem w zwyczajnej izbie naszej sądo-wey przed wyżey wspomnianym deputatem oso-biście lub przez pełnomocników prawem dozwolonych stanęli, swoje pretensye likwidowali, i one udowodnili, a tym końcem dowody, jeżeli się z dokumentów na piśmie będących składają z sobą przyniesli. Ci zaś wierzyciele, którzyby się niestawili spodziewać się mają, iż z swoimi pre-tensyami do kamienicy i summy szacunkowej pre-kludowani zostaną i wieczne milczenie przeciw okupicielowi i przeciw wierzycielom, między ktorych summa ta szacunkowa będzie podzielo-na, im nakazane będzie. W Poznaniu dnia 6. Czerwca roku 1807.

Citatio Edictalis. Na żądanie Sławetney Apo-lonii z Basinskiich Stanisławowskiej z Pyzdr, i na iey zaskarzenie przeciw mężowi swemu Sławet-nemu Xaweremu Stanisławowskiemu dawniey Ekonomowi w Mieszkowie pod Pyzdrami, połą-czenie ex capite malitiosae desertionis i ex impedi-mento canonico vis metus etc. pod dniem 3. t. m. do Sądu naszego zanesione, zapożywa się pomie-niany Xawery Stanisławowski, który się przed 3 laty, nieuczyniwszy żadney osobie wiadomości, z Pyzdr oddalił, niniejszém publicznie, ażeby się ten w przeciągu 3 miesięcy, i to nayspóźniej na terminie zawitym, na dzień 2. Grudnia r. b. po południu o godzinie 3 w Izbie naszej sądowej na Tomie pod Nr. 35. wyznaczonym, osobiście, lub przez prawnie umocowanego pełnomocnika stawil, na zanesione przeciw niemu zaskarzenie odpowie-dziać, i dalszego prawnego postępowania w spra-wach oczekiwać. W przypadku niestawienia się zostanie nietylko złośliwe opuszczenie za udowo-daione uznane, lecz oraz w moc praw kanoni-cznych z instrukcją sprawy samey zaocznie postą-piono i co z prawa, przeciw pozwanemu wy-rokowano. Dan w Poznaniu d. 27. Lipca 1807.

Sąd Biskupi Konsystorza Jen. Poznań.